

**A Kúria
mint felülvizsgálati bíróság
részitélete**

Az ügy száma: Mfv.I.10.647/2017/10.

A tanács tagjai: . Tallián Blanka a tanács elnöke
. Mészárosné dr. Szabó Zsuzsanna előadó bíró
. Gál Attila bíró

A felperes:

A felperes képviselője:
. Kálmándy László ügyvéd

Az alperes: .

Az alperes képviselője:
. Szabó András ügyvéd

A per tárgya: nem vagyoni kártérítés megfizetése

A felülvizsgálati kérelmet benyújtó fél: felperes

A másodfokú bíróság neve és a jogerős határozat száma:
Fővárosi Törvényszék 7.Mf.680.157/2017/6.

Az elsőfokú bíróság neve és a határozat száma:
Fővárosi Közigazgatási és Munkaügyi Bíróság 44.M.4021/2014/81.

Rendelkező rész

A Kúria a Fővárosi Törvényszék 7. M.680.157/2017/6. számú részitéletének azon rendelkezését, amellyel az elsőfokú bíróság ítéletét a nem vagyoni kártérítés összegét megállapító részében megváltoztatva a 8.000.000 forintot meghaladó részében elutasította hatályon kívül helyezi - az e körben megállapított perköltségre és illetékfizetésre kiterjedően - és a másodfokú bíróságot új eljárásra és új határozat hozatalára utasítja.
Egyebekben a másodfokú bíróság részitéletét nem érinti.
Kötelezi az alperest, hogy fizessen meg a felperesnek - 15 nap

alatt - 280.000 (kettőszáznyolcvanezer) forint és 75.600 (hetvenötezer-hatszáz) forint másodfokú és felülvizsgálati eljárási költséget.

Kötelezi az alperest, hogy fizessen meg az államnak külön felhívásra 1.440.000 (egymillió-négyszáznegyvenezer) forint másodfokú és felülvizsgálati eljárási illetéket.

A hatályon kívül helyezett rész tekintetében a felperes költségét 50.000 (ötvenezer) forintban és 13.500 (tizenháromezer-ötszáz) forint áfában, az alperesét 50.000 (ötvenezer) forintban, míg az illeték mértékét 70.000 (hetvenezer) forintban állapítja meg.

A részítélet ellen felülvizsgálatnak nincs helye.

Indokolás

A felülvizsgálat alapjául szolgáló tényállás

- [1] A felperes üveg szakterületen dolgozó építésvezetőként állt az alperes alkalmazásában.
- [2] Az alperes alvállalkozóként vett részt a B., kerület Í. utcában lévő A. Sz. és F. építőipari munkáinak kivitelezésében. A perrel érintett időszakban az ún. csendes fürdőnél végzett munkálatokat. A kapuboltozat megépítéséhez szükséges állványzatra - amelynek fapadozatán később a baleset történt - a kivitelezéshez volt szükség. Ennek az állványzatnak a tartószerkezete fémből készült és az alperes vállalta, hogy a vízszintes tartóállványt (fapadozat) maga építi meg. Ennek érdekében az ügyvezető, Sz. I. vázlatokat készített, állványterv azonban nem készült. A kivitelezésre a munkáltató adott utasítást a felperesnek, aki K. L-t bízta meg.
- [3] 2008. január 27-éről 28-ára virradó éjszakán vihar volt és a 100km/h erősséget is meghaladó szellőkések az építkezés területén károkat okoztak. Ez érintette az üvegeket, függönyszalagokat, tetőszerkezeteket olyan módon, hogy a már beépített szerkezeteket lefújta a magasabb területről az alacsonyabb építési területre, így a fürdő épületre is.
- [4] A felperes a munkanapját megkezdve 8 óra előtt érkezett 2008. január 28-án a helyszínre, ahonnan telefonon értesítette Szarvas István ügyvezetőt a károkról, továbbá tájékoztatta, hogy a biztosítóval felvette a kapcsolatot, a munkavégzést leállította és értesítette a fővállalkozó munkavédelmi koordinátorát, Krizsiák Józsefet.
- [5] A helyszínen az ügyvezető a felperessel bejárta az építményt, először az uszoda területén voltak, majd a biztosító munkatársával felvették a jegyzőkönyvet. Sz. I. ezt követően a felperessel felment a kupolatérbe - az építményben és nem az állványzatban bekövetkezett - károk felmérésére. A felperes az állványzat első emeletéről tovább lépett a második, majd a harmadik szintre, míg Sz. I. csak az első munkaszintre. Az ügyvezető ekkor szembesült azzal, hogy sok építési anyagot hordott a vihar az állványzatra,

látta annak rossz állapotát és észlelte azt is, hogy a fa, vagyis vízszintes munkaléc egy szakasza át is szakadt. Ennek ellenére a felperest erre nem figyelmeztette, az észleletekről nem tájékoztatta, a mellvértet átlépte, és az állványzatról távozott. Ezt követően a felperes a középső munkaállásról a 120 cm-rel lejjebb lévő munkaállásra leugrott, melynek következtében a kiegészítő faállványzat bokagerendái és táblái szétcsúsztak és ő, valamint a munkaállványon szerelést végző két alvállalkozói munkavállaló mintegy hat méter magasból a csendes fürdő betonmedence szintjére esett.

- [6] A felperes a baleset következtében hámsérüléseket, kétoldali halántékcsontottörést, pókhálóhártya alatti vérzést, jobb oldali állkapocstörést, bal oldali állkapocsfejecs ficamos hallójáratba bedomborodó törését, járomcsontottörést, bal oldali felső állcsontottörést, jobb oldali agyalapi nyúlvány törést, a bal alsó I., II., III.; a jobb alsó IV. fog kitörését, a jobb kéz ötös új pip ízületének ficamos törését szenvedte el. A bal oldali ficamos állkapocstörés következtében a hallójárat szűkülete alakult ki, illetve a háromosztatú agyideg környéki sérülésére visszavezethető foltos érzészavar jött létre nála, ízlelés és szaglás elvesztése mellett. Combcsonttörésének megfelelően állízület alakult ki, amely miatt két ízben is plasztikai műtét, illetve szegcsere történt, melyet követően a törés az alsó végtag rövidülésének hátrahagyásával gyógyult. A későbbiekben fülcsengést, bal oldali kifejezettebb idegi érzetű halláscsökkenést mutatott ki a vizsgálat. Pszichés panaszai sérülés utáni stressztünetegyüttesre, illetve organikus pszichoszindrómára vezettek. Az MR vizsgálat részben ér eredetű agyi károsodást, részben a homlok- és halántéklebeny sorvadását igazolta, középsúlyos alvási apnoe-t állapítottak meg nála. A célzott MR vizsgálat jobb oldali külső hallójáratattörést is igazolt, az audiometria szerint bal oldali vezetékes típusú halláscsökkenése súlyosbodott. A bal singi ideg területén kialakult zsibbadást az ENG vizsgálat szerint az idegkörnyék tájékon történő leszorítása okozza. A sérülés alkalmával kialakult bal oldali inkomplett ROK károsodást igazolták a vizsgálatok, a lapockatövis feletti izom részleges ínsérülését.
- [7] A munkabalesetet követően az OMMF 2008. január 28-án, vagyis a baleset napján a felépített állványrendszer használatát annak szabálytalansága miatt felfüggesztette és az alperest az ellenőrzés során feltárt súlyos veszélyeztetés miatt munkavédelmi bírsággal sújtotta.
- [8] A perbeli balesettel összefüggésben büntető eljárás indult a felperessel szemben is foglalkozás körében elkövetett gondatlan veszélyeztetés vétsége miatt.
- [9] A felperes keresetében nem vagyoni kára megtérítését kérte összesen 15 millió forint összegben. A Fővárosi Közigazgatási és Munkaügyi Bíróság 9.M.424/2011/42. számú ítéletét a Fővárosi Törvényszék 51.Mf.635602/2014/10. számú végzésével hatályon kívül helyezte és az elsőfokú bíróságot a per újabb tárgyalására és újabb határozat

hozatalára utasította.

A felperes keresete és az alperes ellenkérelme

- [10] A megismételt eljárásban a felperes felemelte keresetét és 15.625.574 forint nem vagyoni kártérítés megfizetésére kérte kötelezni az alperest.
- [11] Hivatkozása szerint a balesettel összefüggésben nehezült meg az életvitele, mely elsősorban az életminőségének csökkenését jelenti és ez nem vagyoni kárt alapoz meg. Arra hivatkozott, hogy bár ugrással érkezett a felsőbb munkaszintről az alsóbbra és ennek következtében szakadt be az állványzat, azonban annak megépítése nem a jogszabályoknak megfelelően történt, ekkora ugrást vihareseten is annak ki kellett volna bírnia. Keresetben utalt arra, hogy a munkáltatót objektív felelősség terheli.
- [12] Az alperes a kereset elutasítását és a felperes perköltségben való marasztalását kérte. Álláspontja szerint permegszüntetésnek van helye figyelemmel arra, hogy a felperes a munkabalesete megtörténtekor nem a jelen per alperese, vagyis nem a V. É. Kft. alkalmazásában állt, közöttük a károkozás időpontjában nem állt fenn munkaviszony. Emellett utalt arra is, hogy a felperes elháríthatatlan, vétkes közrehatása miatt következett be a baleset.

Az első- és másodfokú ítélet

- [13] A Fővárosi Közigazgatási és Munkaügyi Bíróság 44.M.4021/2014/81. számú ítéletével kötelezte az alperest, hogy fizessen meg a felperesnek 15.625.574 forint nem vagyoni kártérítést és annak kamatát, továbbá első- és másodfokú perköltséget. Rögzítette, hogy az alperes illeték viselésére is köteles.
- [14] Az elsőfokú bíróság ítéletében utalt az ügyben irányadó, a Munka Törvénykönyvéről szóló 1992. évi XXII. törvény (rég. Mt.) 174. § (1) bekezdésére, 177. § (2) bekezdésére és a 102. § (2) bekezdésében foglaltakra.
- [15] Elsődlegesen kifejtette, hogy az Mt. 85/A. § (1) bekezdés b) pontja alapján munkáltatói jogutódlás történt, ezért az alperes helyes személyére tekintettel az ügy érdemi vizsgálatának volt helye.
- [16] Az elsőfokú bíróság az igazságügyi szakvéleményekre, valamint tanúmeghallgatásokra alapítottnak arra a következtetésre jutott, hogy az állvány munkavédelmi szempontú előzetes vizsgálata D. L. által csak formális lehetett, az állványt érdemben nem vizsgálták, tekintettel arra, hogy az üzembe helyezési jegyzőkönyv kérdésjegyzéke rendkívül hiányos. Nem szerepelnek benne jogszabályi előírás ellenére az állvány alapvető műszaki adatai, anyaga, terhelhetősége, valamint a faanyagok repedéseit szabad szemmel is észre kellett volna venni az állványt vizsgálónak.

- [17] Az elsőfokú bíróság utalt a munkavédelemről szóló 1993. évi XCIII. törvény (továbbiakban: Mvt.) 2. § (2) bekezdésére és 28. § (2) bekezdésére. Megállapította, hogy a munkáltató felelősségi körében az állványzatot nem a jogszabályoknak megfelelően építették meg, mert a kiegészítő faállványzatrészhez állványterv nem készült, a felhasznált faanyagok között voltak repedt darabok, a fő és kereszttartók rögzítése nem felelt meg a jogszabályi követelményeknek, a járópallók alátámasztásának kialakítása, a kereszttartók és a járófelület falemezeinek túlnyúlási mérete, valamint a járófelület elemeinek rögzítése sem a jogszabályi előírások szerint történt.
- [18] Egyik fél sem vitatta, hogy a balesetet megelőző napon 100 km/h széllel járó vihart követően a vízszintes fa munkaállvány vizsgálata nem történt meg, erre vonatkozó irat nem került elő, a felek erre nem hivatkoztak. A vihar után a munkaállvány ismételt használatbavételére engedély nem született, enélkül pedig sem a felperes, sem az ügyvezető nem mehetett volna fel arra.
- [19] Az Mvt. 57. § (1) és (2) bekezdésére utalással az elsőfokú bíróság arra a következtetésre jutott, hogy a munkáltató felelőssége lett volna gondoskodni a folyamatos ellenőrzésről, arról hogy a munkavállalók, így a felperes is betartják-e a munkavédelmi szabályzatokat. Amennyiben tapasztalta a rendszeres, úgynevezett ugrással való közlekedést a munkaállvány különböző szintjei között, ez ellen fel kellett volna lépnie, erre vonatkozóan azonban bizonyíték nem állt rendelkezésre.
- [20] Az elsőfokú bíróság a felperes elháríthatatlan magatartását nem találta igazoltnak, az építményben - és nem az állványzatban - keletkezett viharkárok felmérése céljából az állványzatra sem a felperes, sem az ügyvezető, sem más személy nem mehetett volna fel a munkavédelmi szakember engedélye nélkül. Az Mvt. 21. § (3) bekezdésében foglaltaknak a munkáltató nem tett eleget, így nem hivatkozhat a felperes elháríthatatlan magatartására, miszerint nem a kellő gondossággal járt el akkor a felperes, amikor a viharkárok felmérését nem kellő óvatos magatartással végezte.
- [21] A felperes egészségkárosodása tekintetében az ETT ISZT szakvéleményének beszerzése is megtörtént. E szerint a felperes szervezeti egészségkárosodása 70%, melyből 49% alakult ki a balesettel összefüggésben, baleseti eredetű munkaképesség csökkenése 61%, a teljes munkaképesség csökkenése 67%.
- [22] A balesetet megelőző, illetve azt követő életvitelről a felperes házastársa, gyermeke, továbbá tanúnyilatkozatok alapján foglalt állást a bíróság. A felperes a balesetet megelőzően aktív társasági életet élt, rendszeresen járt zenei rendezvényekre, elsősorban fiával, illetve vele az életkorának megfelelő sportokat alkalmasszerűen űzte. Részéről nem volt akadálya a logikai játékoknak, koncert, színház látogatás havonta egy-két alkalommal előfordult. A közlekedés számára a baleset előtt sem autóval, sem tömegközlekedéssel nem okozott gondot.
- [23] A balesetet követően, a lábadozás időszakát nem számítva is a

mindennapi tisztálkodás területén legalább heti két alkalommal segítségre szorul a felperes. Figyelme rövid ideig tart, tv-t pár percig nézi, általában fáj a feje, illetve rosszullétszerű alvások törnek rá. Szexuális életre nem képes a baleset óta. Az öltözködés csak segítséggel lehetséges, mivel a ruhát a fején áthúzni csak nehezen tudja. A háztartásban az apróbb műszaki javítások, illetve az ingatlanban előforduló kisebb igazítások, felújítások amelyek rá hárultak, elmaradnak, pedig azokat korábban testvére háztartásában is ő végezte. Az autón apróbb javításokat is végzett korábban, azonban a baleset óta erre képtelen. Rendszeressé vált az ok nélküli ingerlékenysége, rosszkedve, hirtelen felcsattanása elsősorban a családtagok irányában.

- [24] Az elsőfokú bíróság utalt az Alkotmánybíróság 34/1992. (VI. 01.) AB határozatában foglaltakra. Kifejtette, hogy a mérlegelés során nem volt figyelmen kívül hagyható az a körülmény, hogy a felperes a maradandó hátrányokat élete végéig viselni kénytelen.
- [25] A felek a megelőző eljárásban egyezséget kötöttek, azonban a jelen, megismételt eljárásban a felperes felemelte a keresetét. Fentiek alapján a bíróság a mérlegelést követően úgy találta, hogy a megemelt kereset is alapos, tekintettel a sérülések jellegére, maradandó voltára, az élet minden területén bekövetkezett életminőség romlásra. Erre tekintettel a bíróság alaposnak találta azt az összeget, amelyet a felperest a nem vagyoni hátrányok enyhítésére megjelölt.
- [26] Felperes visszavonta korábbi - büntetőeljárás során már meghallgatott - tanúk idézésére vonatkozó indítványát, ezért a bíróság ezt mellőzte.
- [27] Az alperes fellebbezése folytán eljáró Fővárosi Törvényszék kijavított 7.Mf.680.157/2017/6. számú részítéletével az elsőfokú bíróság ítéletének nem vagyoni kártérítés megfizetésére vonatkozó rendelkezését megváltoztatta, és kötelezte az alperest, hogy fizessen meg a felperesnek 8.000.000 forint nem vagyoni kártérítést és annak kamatát, továbbá elsőfokú és másodfokú perköltséget. Kötelezte az alperest kereseti és fellebbezési illeték viselésére. A másodfokú bíróság az elsőfokú bíróság ítéletét a 625.524 forint vagyoni kártérítés tekintetében a fellebbezési kérelem és a fellebbezési ellenkérelem korlátaira tekintet nélkül hatályon kívül helyezte és e körben az elsőfokú bíróságot a per újabb tárgyalására és újabb határozat hozatalára utasította. Ezen rendelkezés alapján a másodfokú perköltséget megállapította. A másodfokú bíróság az elsőfokú bíróság rendelkezéseit egyebekben nem érintette.
- [28] A másodfokú bíróság az Mt. 174. § c) pontjára utalással kifejtette, hogy az elsőfokú bíróság helytállóan állapította meg, miszerint a munkáltató a kiegészítő faállványzat elkészítése, műszaki átadása, használatbavétele, valamint annak a vihart követő átvizsgálása során számos jogsértést követett el, ennek következtében felelőssége teljes körűen fennáll.
- [29] A másodfokú bíróság ítéletében utalt az Mt. 102. § (2) bekezdésére, valamint az Mvt. 2. § (2) bekezdésére, továbbá 18. § (1) és (3)

bekezdésére.

- [30] A kiegészítő faállványzat a jogszabályoknak nem felelt meg, az a körülmény, hogy a felperes, vagy az ügyvezető azt milyennek észlelte, nem releváns, mivel a jogszabályi előírásoknak és a műszaki elvárásoknak megfelelő állványzatot kellett volna építeni. A munkavállaló magatartása akkor vezet a munkáltatónak az Mt. 174. § (1) bekezdésén alapuló felelősség alóli mentesülésére, ha a kárt - független attól, hogy az okozás vétkes volt-e, vagy sem - kizárólag a munkavállaló maga okozta és az a munkáltató részéről elháríthatatlan volt. Jelen esetben azonban nem ez történt.
- [31] A 4/2002. (II. 20.) FCsM-EüM együttes rendelet alapján a munkáltató nem tett eleget jogszabályi kötelezettségének, így a balesetért fennálló felelőssége teljes körben megállapítható.
- [32] A másodfokú bíróság értékelte, hogy a felperes építésvezető volt, ebből következően felelt a munka megszervezéséért, irányításáért, a szakszerű munkavégzésért, az irányadó jogszabályok betartásáért.
- [33] A másodfokú bíróság egyetértett azon alperesi hivatkozással, hogy az építkezésen az „ugrálás” valóban nem volt kialakult szokás, ha pedig igen, akkor a felperesnek mint építésvezetőnek ezt észlelnie kellett volna és a többi dolgozónak azt megtiltani.
- [34] Az összecszerűség értékelése során a másodfokú bíróság ítéletében a tényállást kiegészítve kitért arra, hogy az alperes ügyvezetője, Sz.I. 2008. február 1-je és 2011. január 1-je között különböző címen és módon hozzávetőlegesen 5.000.000 forintot folyósított a felperes részére.
- [35] Értékelte a nem vagyoni kártérítésnél a felperes életkorát, rámutatva arra, hogy a baleset bekövetkeztekor 52 éves volt és az életminőség romlása nem mérhető össze egy fiatal, egészséges munkavállalót ért hasonló baleset következményeivel, valamint a jövőben felmerülő nehézségekkel, tanulmányok folytatásával, családalapítással stb-vel kapcsolatban.
- [36] A baleset részletezett körülményei, a munkáltató súlyos mulasztása, a felperes közrehatása, az életlehetőségek súlyos beszűküléséhez vezető egészségkárosodás alapján a másodfokú bíróság mérlegeléssel 8.000.000 forint nem vagyoni kártérítést ítélt arányban állónak.
- [37] A másodfokú bíróság megítélése szerint nem tekinthető az alperes elismerésének, hogy a felszámolóbiztos a felperes követelését „C” kategóriás követelésként nyilvántartásba vette a 2016. augusztus 15-én kibocsátott hitelezői igény nyilvántartása szerint.
- [38] A másodfokú bíróság megállapította, hogy az elsőfokú bíróság a 625.524 forint vagyoni kártérítés körében a tényállást nem tárta fel, a bizonyítási eljárást nem folytatta le, ennek következtében megalapozatlan döntést hozott és e körben az elsőfokú bíróságot új eljárásra és új határozat hozatalára utasította.

A felperes felülvizsgálati kérelme és az alperes ellenkérelme

- [39] A felperes felülvizsgálati kérelmében a jogerős ítélet hatályon

kívül helyezését és az elsőfokú bíróság ítéletének helybehagyását kérte az alperes perköltség fizetésre kötelezése mellett.

- [40] Hivatkozása szerint a Sz. I. ügyvezető által nyújtott támogatást a felperes soha nem ismerte el, ennek ellenére tette azt a másodfokú bíróság a tényállás részévé. A Pp. 163. § (2) bekezdését tévesen alkalmazta, a felperes nem tett elismerő nyilatkozatot, a bíróság pedig nem hívta fel e körben nyilatkozattételre.
- [41] Az alperes a tárgyaláson már nem hivatkozott arra, hogy a felperes Sz. I-től pénzbeli juttatásban részesült, alperes részéről a tanúkhöz erre vonatkozóan kérdés, észrevétel nem hangzott el. Az alperes a tárgyaláson elismerte, hogy nem tudja okiratokkal - a felperesi igényeknek megfelelően - igazolni az ajándékozást. A bíróság nem hívta fel a Pp. 163. § (2) bekezdése szerint a felperest a nyilatkozattételre azzal kapcsolatban, hogy Sz. I-től kapott-e pénzbeli juttatást, és ha igen milyen összegben, milyen előzményeket követően, milyen ténybeli és jogi indokok alapján.
- [42] A másodfokú bíróság által megállapított tényállással szemben a felperes a 2015. július 21-én tartott tárgyalás 21. sorszámú jegyzőkönyvének 5. oldal 3. bekezdése szerint úgy nyilatkozott: „a baleset után két év nyolc hónappal a büntetőeljárásban én kértem a szembesítést Sz. úrral, ez volt az első eset, még csak meg sem látogatott addig”. A másodfokú bíróság tévesen állapította meg, hogy a felperes nem nyilatkozott a vagyoni helyzetéről, a perben ugyanis ennek két alkalommal is eleget tett.
- [43] A másodfokú bíróság nem a Pp. 206. § (1) bekezdésében foglaltaknak megfelelően a maguk összességében értékelte a bizonyítékokat, hanem a tanúvallomásokat kiemelte és az egyéb bizonyítékokat lényegében indokolás nélkül mellőzte.
- [44] A felperes üveg és alumínium szakterületen dolgozó építésvezető volt. A munkáltatói jogkör gyakorlója az ügyvezető volt, a felperesnek nem volt munkaköri leírása.
- [45] Az Mvt. 21. §-ának (3) bekezdése szerint a vizsgálat elvégzése munkabiztonsági és munka-egészségügyi szaktevékenységnek minősül, a felperesnek ilyen végzettsége nem volt, alkalmazásának ez nem is volt feltétele.
- [46] A felek nem vitatták, sőt Sz. I. tanú maga is akként vallott, hogy a felperes tájékoztatta őt az eset reggelén a telefonban az éjszaka történeteiről és arról, hogy a fővállalkozó munkavédelmi koordinátorát is értesítette. A felperes ezzel kötelezettségének eleget tett. Tényszerűen rögzíthető, hogy a balesetet szenvedett további két személy nem az alperes alkalmazásában állt, felperes nem gyakorolt felettük munkáltatói jogokat, ezért nem is utasította őket.
- [47] A felperes felülvizsgálati kérelmében utalt a BH2007.244. a BH2006.96. számú eseti döntésekben és az EH2003.974. számú elvi határozatban foglaltakra.
- [48] A felperes nem hatott közre a baleset bekövetkeztében, a másodfokú

bíróság a Pp. 163. § (2) bekezdésére hivatkozással indokolatlanul hagyta figyelmen kívül, hogy nem volt feladata az állványzat ellenőrzése. Az ügyvezető a balesetet megelőzően a helyszínen a felperes közvetlen közelében tartózkodott, ő maga észlelte a veszélyhelyzetet, de erről őt nem értesítette.

- [49] A felperes felülvizsgálati kérelmében utalt az Alkotmánybíróság 34/1992. (VI.1.) AB határozatának indokolására, amely a sérelemmel arányban álló más nemű előny nyújtásával foglalkozott. Utalt a Polgári törvénykönyvről szóló 1959. évi IV. törvény (Ptk.) 75. § (1) bekezdésére, 296. § (1) bekezdésére, a 293. §-ra, továbbá a 297. § (1) bekezdésére.
- [50] Az elszenvedett sérülések hiányában munkaképes, aktív, teljes életet élő ember lehetne, az elszenvedett sérülések a korábbi sorsszerű betegségeire nem voltak kihatással. Nincs adat arra, hogy a felperes a sérülések nélkül is csökkent munkaképességű lenne, életmódjában bármilyen korlátozást szenvedne.
- [51] A bíróság által megjelölt eseti döntésekhez képest hosszú idő telt el, az ár és értékviszonyok jelentősen megváltoztak. Utalt a BH2007.244. számú döntésben foglaltakra.
- [52] A felülvizsgálati kérelemmel érintett ítéletekből megállapítható, hogy az alperes a kereset elutasítását, jogorvoslati kérelem keretében a megítélt összeg csökkentését kérte, beszámítási kifogást nem közölt [Ptk. 297. § (1)]. A felülvizsgálati érvelés szerint a másodfokú bíróság ítéletének hatályon kívül helyező része is törvénysértő, mert nem szakértői kérdés, hanem jogkérdés, hogy a társadalombiztosítás milyen fogászati kezeléseket finanszíroz.
- [53] Összefoglalásként a felperes megsértett eljárásjogi szabályként a Pp. 3. § (2), (3) bekezdését, 163. § (2) bekezdését, 206. § (1), (2) bekezdését, valamint 141. § (6) bekezdését és a 215. §-át, megsértett anyagi jogszabályként az Mt. 102. §, 174. §, 177. § (2) bekezdését, valamint a 4/2002. (II. 20.) SzCsM-EüM együttes rendelet 4. számú mellékletének III. fejezet 6.8 és 6.9 pontját, valamint az Mvt. 2. §, 28. § (2) bekezdését, a Ptk. 296. §, 297. §-át jelölte meg.
- [54] Az alperes felülvizsgálati ellenkéreleme a jogerős ítélet hatályában való fenntartására irányult, a felperes perköltség fizetésre kötelezése mellett.

A Kúria döntése és jogi indokai

- [55] A felülvizsgálati kérelem részben megalapozott.
- [56] A perbeli időben hatályos Mt. 177. § (2) bekezdése szerint meg kell téríteni a munkavállalónak azt a kárát is, amely nem vagyoni kár.
- [57] Az Alkotmánybíróság 34/1992. (VI. 1.) AB határozatában egyebek mellett kimondta, hogy a pénzbeli kártérítésnek a nem vagyoni károknál az a funkciója, hogy az elszenvedett sérelem hozzávetőleges kiegyensúlyozásáról olyan vagyoni szolgáltatás nyújtásával gondoskodjon, amely az elszenvedett sérelemért körülbelül egyenértékű, másnemű előnyt nyújt. A nem vagyoni

kártérítés összegét a bíróságok az eset konkrét sajátosságainak és a károsult személyi körülményeinek alapulvételével határozzák meg.

- [58] A bírói gyakorlat szerint a nem vagyoni kár megtérítésére irányuló igény elbírálása során azt kell vizsgálni, hogy az elszenvedett sérelem milyen mértékű és a megítélhető vagyoni szolgáltatás mennyiben nyújt körülbelül egyenértékű, másnemű előnyt (BH1993.127.).
- [59] A másodfokú bíróság ítélete tartalmazza azon körülményeket, amelyeket figyelembe vett a nem vagyoni kártérítés összegének meghatározása során. Így értékelte a munkáltató súlyos mulasztását, a felperes közrehatását, az életlehetőségek nagyfokú beszűküléséhez vezető egészségkárosodást. Ezen túlmenően figyelembe vette (másodfokú ítélet 14. oldal 4. bekezdés) Sz. I. magánvagyonából a felperes életminősége javítására juttatott 5.000.000 forint összeget, utalva a BH2007.244. számú eseti döntésben foglaltakra. A felperes e körben elismerést nem tett és nem áll rendelkezésre olyan bizonyíték, amely alapján ítéleti bizonyossággal megállapítható lenne ezen összeg folyósítása.
- [60] A felperes felülvizsgálati kérelmében ezen összeget illetően helytállóan utalt a Pp. 163. § (2) bekezdésének megsértésére, mivel konkrét elismerést nem tett, és egyértelmű felhívás erre nézve a bíróság részéről nem hangzott el. Az ügyvezető által nyújtott támogatás figyelembe vétele és értékelése ezért olyan lényeges eljárásjogi szabálysértés, amely a másodfokú bíróság ítéletének a nem vagyoni kártérítés 8.000.000 forintot meghaladó részében elutasító döntésének hatályán kívül helyezését alapozza meg. A megismételt eljárásban az összecszerűségről a bizonyított körülmények alapján kell határozni.
- [61] A vagyoni kártérítés körében a másodfokú bíróság hatályon kívül helyezte az elsőfokú bíróság döntését, ez ellen felülvizsgálati kérelemmel nem lehet élni, így az e körben előterjesztett felülvizsgálati érvelés nem volt vizsgálható [Pp. 270. § (2), (3)].
- [62] A kifejtettekre tekintettel a Kúria a másodfokú bíróság ítéletének azon rendelkezését, amellyel az elsőfokú bíróság ítéletét a nem vagyoni kártérítés részében megváltoztatva a 8.000.000 forintot meghaladó részében elutasította a keresetet hatályon kívül helyezte, és a bíróságot - a másodfokú részköltségre és részilletékre kiterjedően - új eljárásra és új határozat hozatalára utasította, egyebekben a jogerős ítéletet nem érintette [Pp. 275. § (4) bekezdése].

Záró rész

- [63] Az alperes perköltség fizetési kötelezettsége a Pp. 78. § (1) bekezdésén alapul, az alperes illetéket az adott ügyben irányadó 6/1986. (VI. 26.) IM rendelet 13. § alapján köteles fizetni.
- [64] A hatályon kívül helyezett rész tekintetében a feleket terhelő perköltség és illeték összegét megállapította azzal, hogy arról az új határozatot hozó bíróság fog döntení [Pp. 275. § (5)].

, 2018. november 7.

**Dr. Tallián Blanka s. k. a tanács elnöke, Dr. Mészárosné dr.
Szabó Zsuzsanna s. k. előadó bíró, Dr. Gál Attila s. k. bíró**

A kiadmány hiteléül:

Bné

írnok